

Dobrogea este istoria românilor în miniatură, prin descoperirile arheologice, cetățile grecești sau romane, monumentele otomane, construcțiile civile și religioase ale românilor. Românul în Dobrogea calcă pretutindeni pe ruinele măririi strămoșilor săi scria Ion Ionescu de la Brad. Această istorie comună a geților cu grecii sau coloniștii romani, cu populația musulmană după cucerirea turcească este un exemplu de conviețuire pașnică a românilor cu toate aceste etnii în decursul istoriei lor, ca populație stabilă în acest teritoriu dintre Dunăre și Marea Neagră. Ocazia cunoașterii învățământului tulcean mi-a fost oferită de calitatea de președinte de bacalaureat la Colegiul Spiru Haret din Tulcea. Clădirea monument istoric a colegiului dobrogean a fost construită între anii 1864-1867 de către Ahmed Resim Pașa, muteshariful Sangeacului Tulcea fiind inaugurat în 14

noiembrie 1883 ca gimnaziu de băieți.

A funcționat în această clădire până în 1903. Informațiile din acest articol sunt preluate atât din însemnările personale ca și conducător de bacalaureat dar și din unele monografii referitoare la această prestigioasă instituție de învățământ tulceană: Monografia Liceului „Spiru C. Haret” Tulcea (1883-1983), de Virginia Daria și Aurel Munteanu - 1983; Colegiul Dobrogean „Spiru Haret” (1983-2003), de Petre Guțescu, Emilia Mititelu-Răileanu, Mircea Mititelu-Răileanu - 2001 sau lucrarea lui Mihai Albotă, „Istoria învățământului tulcean de la începuturi până în anul 2007”, Tulcea - 2008. Am mai folosit site-ul Colegiului și Bibliotecii județene Tulcea cu realizările profesorilor și elevilor acestei instituții de învățământ. O privire de ansamblu a istoriei colegiului Spiru Haret, cititorul revistei noastre o poate face prin prisma succintelor momente din istoria acestuia.

Soluțări din Tulcea

Muzee «Principesa Carole

14 noiembrie 1883 - ia ființă „Gimnaziul real de băieți” din Tulcea care funcționează până în 1885 când se desființează din cauza crizei financiare. Se reînființează în 1890 cu trei clase apoi cu patru clase. În 1897 se înființează clasa a V-a, școala fiind transformată în liceu. Prin intervenția prefectului de Tulcea, Ioan Nenițescu, scriitor, membru al Academiei Române, școala este transformată în liceu iar la 2 septembrie 1897 este înființată Școala Secundară de fete gradul II, cu denumirea Principesa Ileana. În 1899 se înființează clasa a VII-a. În 1898 este înființată o echipă de teatru iar în 1900 corul liceului și o orchestră simfonică Ministrul Spiru Haret în 1902 își pune semnătura pe documentul de construcție a unui nou local de școală, iar în 1903 se acordă denumirea liceului Principele Carol, denumire care este menținută până în 1941.

1906 - apare prima publicație a elevilor de la cursul superior „Colnicul Hora”, prima revistă școlară din Dobrogea. 1916 - se înființează biblioteca liceului, care este și prima bibliotecă publică din oraș. 1 decembrie 1916 - liceul se închide (în timpul regimului de ocupație militară bulgară-germană-turcă). Își reia activitatea în 1918. 1920 - se amenajează arena „Mircea”. În cinstea ministrului Spiru

Haret în octombrie 1923 se dezvește bustul marelui pedagog și om politic.

Între 1925 și 1926 se construiește prin colectă publică inițiată de Constantin Motomancea, directorul școlii, cu sprijinul arhitectului C. Hârjeu, actuala aripă de nord a liceului cu 10 săli de clasă, cu pereții căptușiți cu lambriuri din lemn, cu sobe de teracotă, cu lumină electrică și mobilier corespunzător. Construcția este continuată în 1927 de arhitectul Gheorghe Brătescu, cu pavilionul central având săli de clasă, cancelarii, o sală de recepții, subsol și mansardă terminate în același an.

1928-1929 - se trece pe baza prevederilor Legii învățământului din 1928, la Liceul unitar de șapte clase (3 pentru cursul inferior și 4 pentru cursul superior) sau liceal propriu-zis. Din anul școlar 1934 -1935 se revine la liceul cu 8 clase cu două cicluri de câte 4 ani fiecare. Septembrie 1941- se schimbă numele în „Liceul teoretic de băieți” Tulcea. 1948 - prin unificarea Liceului de băieți cu Liceul de fete devine Liceul mixt Tulcea. În anul școlar 1948 - 1949 se înființează învățământul seral și fără frecvență, fiind în lichidare începând cu anul școlar 1982 - 1983. 1953 - 1957 - liceul devine „Școala medie de 10 ani nr.1”. În anul școlar 1957 - 1958 se reînființează învățământul primar. 1958-1965 - Școala medie nr.1 redevine „Liceul de cultură generală nr.1”. 1970 -1971 - se construiește aripa de sud cu 10 săli de clasă și 3 laboratoare (fizică, chimie și biologie). Începând cu anul 1971 liceul se numește Liceul „Spiru Haret” 1972 - 1973 - se construiește clădirea atelierelor - școală. 10 -12 noiembrie - se inaugurează muzeul liceului. 1993 - devine școală asociată UNESCO. Din 13 iulie 1996 liceul se numește Colegiul Dobrogean „Spiru Haret” 2000 - 2001- se amenajează cabinetele de: istoriegeografie, științe socio-umane și psihopedagogie.

Între anii 2001-2003 se amenajează câte un laborator de informatică, fiecare cu o rețea formată din 25 de stații și un server, iar în 2004 se amenajează cabinetul de limbi străine și se dotează cu material didactic corespunzător laboratorul de fizică. În 2005 se dă în folosință laboratorul de chimie, dotat cu aparatura necesară procesului de învățământ și laboratoarele de geografie și biologie. Între 2005- 2008 sunt realizate cabinetele de: matematică, consiliere școlară, istorie, științe sociale, limba română și cel al Comisiei pentru asigurarea și realizarea calității procesului de învățământ. La 22 Aprilie 2008 - Colegiul Spiru Haret devine școală europeană. Mihai Albotă în cartea despre învățământul tulcean, amintită mai înainte menționează elevii liceului care „au plecat să slujească știința și cultura”: Constantin Brătescu (geograf), Oreste Tafrali (istoric), Nicolae Cornățeanu (științe agricole), Nicolae Dinculescu (inginer), Alexandru Arbore, Paul Nicorescu, Sergiu Condrea, Ovidiu Voinea, Constantin Caloghera, Enciu Minciu, Alexa Cristea, Dan Potolea, Edmond Berceanu, Lila Sântean, Sorina Vicolov, Mioara Avram, Gheorghe Nedioglu, Gheorghe Eminescu, Traian Coșovei, Emilia Căldăraru, Pavel Dan, Marian Augustin Ioan, Dumitru Chiriac, Ludovic Paceag, Constantin Calafeteanu, Anton Lazăr, Albert Poch, Toni Buiacici, Natalia Lefescu, Virginia Mirea etc.

„Acordarea numelui de Colegiul Dobrogean „Spiru Haret” acestei instituții de învățământ tulgene, prin Ordinul Ministrului Învățământului Nr. 4133 din 13 iunie 1996, consfințește rolul pe care l-a

jucat în viața spirituală a Dobrogei”. Actuali și foști elevii ai colegiului cu profesorii lor au editat trimestrial revista „Aspirații”. În ultimii ani, colegiul a desfășurat o bogată activitate în cadrul școlilor asociate UNESCO. Colegiul a fost organizatorul a două ediții ale Jocurilor Olimpice ale Păcii, la care au participat licee de prestigiu și școli generale din Iași, Bacău, Constanța, Galați, București, Focșani, asociate UNESCO. La acest liceu, a învățat și Mihai Moruzov, șeful serviciului secret din perioada interbelică.

Prof.univ.dr. Ștefan Păun

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*